คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๙๑ /๒๕๕๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเกี่ยวกับคำวินิจฉัย อุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้อุทธรณ์ : นายแสน ตันจรารักษ์ และนายประเทืองวุฒิ ลิ้มรสสุคนธ์

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอสำเนาคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่รับจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเสริมมิตรวิทยาขึ้นใหม่ทั้งชุด

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีหนังสือ ที่ อย ๐๐๑๗.๑/๑๘๑๐ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวยังเป็นเพียงความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ การชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๑ /๒๕๕๓

ความว่า สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเสริมมิตรวิทยาได้แต่งตั้งคณะกรรมการของสมาคมทั้งชุดเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๕ โดยผู้อุทธรณ์ทั้งสองเป็นนายกสมาคม และเลขาธิการสมาคมตามลำดับ คณะกรรมการสมาคมชุดดังกล่าวได้ครบวาระเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๗ แต่ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมชุดใหม่ เนื่องจากมีข้อพิพาทระหว่างกรรมการสมาคมและมีการฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาสมาชิกสมาคมได้ทำหนังสือถึงนายกสมาคมขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุด แต่นายกสมาคมเพิกเฉยมิได้เรียกประชุมแต่อย่างใด สมาชิกสมาคมจึงทำหนังสือเชิญให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญในวันอาทิตย์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยที่ประชุมใหญ่วิสามัญได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดโดยเลือกนายราชัน เศวตอมรกุล เป็นนายกสมาคม และนายราชวัชร โรจน์ทินกร เป็นเลขาธิการสมาคม หลังจากนั้น นายราชวัชรฯ ได้ยื่นคำขอให้จดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดต่อนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมขึ้นใหม่ดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อบังคับของสมาคม จึงมีคำสั่งรับจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมให้แก่ผู้ยื่นคำขอ แต่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยและได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโต้แย้งว่าคำสั่งรับจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมนั้นไม่ชอบด้วยข้อบังคับของสมาคมและกฎหมาย ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมชุดใหม่นั้นชอบด้วยข้อบังคับของสมาคมและกฎหมายแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยยืนตามความเห็นเดิม (ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์) และได้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป และได้มีหนังสือแจ้งความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ แต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ

ในชั้นพิจารณา ผู้แทนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์สรุปว่า ในขณะที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอข้อมูลข่าวสารนั้นเรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งอาจมีความเห็นแตกต่างจากผู้ว่าราชการจังหวัด

พระนครศรีอยุธยาได้ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ และการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ทั้งนี้ ผู้แทนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแจ้งว่าปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้วินิจฉัยคำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์เสร็จสิ้นแล้ว

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปว่า ตามที่ได้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งรับจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมชุดใหม่นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแจ้งแต่เพียงว่าได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้วยกอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ โดยเห็นว่าคำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่รับจดทะเบียนนั้นชอบแล้ว ผู้อุทธรณ์ไม่ได้รับการแจ้งเหตุผลในการยกอุทธรณ์แต่อย่างใด ทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่ทราบรายละเอียดที่จะใช้เป็นข้อมูลในการโต้แย้งคัดค้านกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยายกอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งกรณีนี้ถือว่ากระบวนการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้นเสร็จสิ้นตั้งแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ส่วนกรณีที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่งเรื่องอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณานั้นเป็นขั้นตอนตามกฎหมายอีกขั้นตอนหนึ่ง ดังนั้น คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงไม่ใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่น่าจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้แต่อย่างใด เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเสริมมิตรวิทยาชุดเก่าซึ่งได้รับผลกระทบจากคำสั่งรับจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการสมาคมชุดใหม่ของนายทะเบียน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๑ /๒๕๕๓

สมาคมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงควรมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อนำไปใช้ในการปกป้องประโยชน์ได้เสียของตน จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ให้แก่ผู้อุทธรณ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๔
(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

พลเอก กรรมการ
(วิชิต บุณยะวัฒน์)

กรรมการ
(นางมัลลิกา คุณวัฒน์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มนตรี รูปสุวรรณ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์
(ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ **วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓**